

Sygn. akt II Cz 783/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś

Sędziowie: SO Bogumił Goraj

SO Tomasz Adamski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2015 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością w S.

przeciwko dłużnikowi T. F. (1)

o egzekucję świadczenia pieniężnego

w przedmiocie skargi wierzyciela na czynność Komornika Sądowego przy

Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy H. G. -

postanowienie z dnia 28 listopada 2013 roku o kosztach postępowania w

sprawie Km 645/11

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Szubinie, V Zamiejscowego Wydziału

Cywilnego z siedzibą w Nakle nad Notecią z dnia 24 lipca 2014 roku sygn. akt

V Co 64/14

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uchylić punkty 3 (trzeci) i 4 (czwarty) postanowienia Komornika Sądowego przy

Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy H. G. z dnia 28 listopada 2013 roku w sprawie Km 645/11 i nakazać temu Komornikowi wydanie postanowienia o całości kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 645/11;

2. zasądzić od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania za obie instancje.

sygn. akt: II Cz 783/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy w Szubinie V Zamiejscowy Wydział Cywilny w Nakle nad Notecią, w sprawie z wniosku wierzyciela (...) Sp. z o.o, w S. z udziałem dłużnika T. F. (2), oddalił skargę wierzyciela na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy H. G. w przedmiocie ustalenia kosztów zastępstwa procesowego w sprawie o sygn. akt: KM 645/11 (punkt 1) oraz kosztami postępowania obciążył skarżącego (punkt 2).

W uzasadnieniu Sąd podał, że wierzyciel w złożonej skardze wskazał, iż Komornik zaniechał uzupełnienia postanowienia kończącego postępowanie w sprawie KM 645/11 poprzez orzeczenie o całości kosztów, pomijając koszty zastępstwa wierzyciela w egzekucji oraz koszty poniesione przez wierzyciela przed komornikiem uprzednio prowadzącym postępowanie. W konsekwencji wierzyciel domagał się od Komornika by ten uzupełnił w powyższym zakresie punkt 3 i 4 postanowienia z dnia 28 listopada 2013 r. i jednocześnie wskazał, w jakim zakresie koszty te zostały ściągnięte, a w jakiej kwocie pozostają niepokryte. Ewentualnie wierzyciel wniósł o uchylenie punktu 3 i 4 postanowienia Komornika oraz nakazanie mu wydania postanowienia o całości kosztów postępowania egzekucyjnego.

W odpowiedzi na skargę Komornik wniósł o jej oddalenie podnosząc, że zarzuty w niej wskazane są bezzasadne.

Na wstępie swoich rozważań Sąd Rejonowy stwierdził, że skarga nie zasługuje na uwzględnienie, po czym wskazał, że punkcie 3 zaskarżonego postanowienia Komornika rozstrzygnięto kosztach egzekucji na podstawie art. 39, art. 43 i art. 49 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji i art. 770 k.p.c. Podkreślił, że Komornik w dniu 4 maja 2011 r. otrzymał akta egzekucyjne celem łącznego prowadzenia egzekucji z uwagi zbiegu egzekucji do świadczenia ZUS. Z tego względu Sąd przytoczył całą treść art. 773[1] k.p.c. zwracając szczególną uwagę na § 3 tego przepisu, który stanowi, że przekazując sprawę komornik obowiązany jest rozliczyć koszty egzekucji. Wobec tego Komornik wydając przedmiotowe postanowienie, będące skutkiem umorzenia egzekucji, zasadnie ustalił koszty egzekucyjne jedynie za czas od 4 maja 2011 r. Koszty powstałe wcześniej zostały ustalone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałczu z dnia 16 marca 2011 r. (KM 7432/10), który wcześniej prowadził egzekucję, i określone na kwotę 2.400 zł.

1

Komornik ten przekazując akta sprawy w trybie art. 773[1] k.p.c. miał obowiązek rozliczenia kosztów, co też uczynił.

Wobec tego Komornik postanowieniem z dnia 28 listopada 2013 r., zawierającym rozstrzygnięcie o kosztach, zasadnie nie ustalił kosztów zastępstwa procesowego wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym, ponieważ te zostały już ustalone i zasądzone przez Komornika prowadzącego przed zbiegiem postępowanie postanowieniem z dnia 6 grudnia 2010 r. (KM 7432/10). Tym samym nie było możliwe ponowne zasądzenie tych kosztów.

Uwzględniając powyższe Sąd oddalił skargę na podstawie art. 767 § 1 i 2 k.p.c. i obciążył wierzyciela kosztami postępowania.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wierzyciel domagając się jego zmiany poprzez uwzględnienie skargi oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania za obie instancje. W uzasadnieniu, powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r. (III CZP 1/13), wskazał, że Sąd błędnie uznał, iż Komornik prawidłowo nie ustalił kosztów zastępstwa procesowego w zaskarżonym postanowieniu z uwagi na ich wcześniejsze ustalenie przy zbiegu egzekucji, albowiem na skutek umorzenia postępowania uchylone zostały wszystkie czynności egzekucyjne (art. 826 k.p.c), a za taką czynność uważać należy wydane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałczu przy wszczęciu postępowania KM 7432/10 postanowienie o częściowym ustaleniu kosztów z dnia 6 grudnia 2010 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska Sądu pierwszej instancji, które legło u podstaw wydania zaskarżonego postanowienia, że w zakres kosztów podlegających rozliczeniu przez komornika przy przekazaniu sprawy zgodnie z art. 773[1] § 3 k.p.c. wchodzi także koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji, które dłużnik winien zwrócić wierzycielowi na podstawie art. 770 k.p.c. Zgodzić się należy z poglądem skarżącego, że postanowienie w tym zakresie komornik wydaje w końcowej fazie egzekucji, gdy możliwe jest całościowe rozliczenie tych kosztów, w tym dokonanie oceny nakładu pracy pełnomocnika, którego koszty wchodzi w skład kosztu egzekucji. Przepis art. 773[1] § 1 k.p.c. dotyczy natomiast wyłącznie rozliczenia kosztów własnych przez komornika, który, przekazując sprawę innemu komornikowi celem jej dalszego prowadzenia. Innymi słowy,

2

komornik przekazujący rozlicza koszty, które sam poniósł w związku ze wszczęciem i prowadzeniem przez siebie egzekucji. Nie oznacza to jednak, że komornik, który dalej prowadzi postępowanie zgodnie z art. 773[1] § 1 k.p.c. zostaje zwolniony z uwzględnienia tych kosztów przy wydaniu końcowego postanowienia w przedmiocie kosztów egzekucji. Wręcz przeciwnie, przy zbiegu egzekucji nie dochodzi do zakończenia jednego postępowania egzekucyjnego i wszczęcia innego przez komornika, któremu przekazano sprawę. Przyjęcie poglądu reprezentowanego przez Sąd Rejonowy musiałoby prowadzić właśnie do takiej konkluzji, która jest sprzeczna z istotą zbiegu egzekucji do tych samych rzeczy, wiarytelności lub praw. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji prowadzona jest nadal ta sama egzekucja, z tą tylko różnicą, że na skutek zbiegu właściwym do jej dalszego prowadzenia staje się inny komornik. Tym samym w końcowym orzeczeniu ustalającym koszty egzekucji muszą zostać uwzględnione wszystkie koszty, jakie zostały poniesione od momentu wszczęcia postępowania do jego zakończenia. Stwierdzić zatem należy, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy H. G. niezasadnie nie uwzględniła w postanowieniu z dnia 28 listopada 2013 r. wszystkich kosztów umorzonego postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko dłużnikowi T. F. (2), do czego była zobowiązana zgodnie z art. 770 k.p.c. Sąd pierwszej instancji - z uwagi na powyższe wywody - wadliwie uznał postępowanie Komornika za uzasadnione treścią 773[1] § 3 k.p.c.

Jednocześnie podkreślić należy, że postanowienie wydane przed przekazaniem egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałczu w dniu 16 marca 2011 r. nie zawiera ustalenia dotyczącego kosztów zastępstwa wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym, jak zdaje się wskazywać Sąd pierwszej instancji. W przedmiocie tych kosztów Komornik wydał postanowienie w dniu 6 grudnia 2010 r. przyznając wierzycielowi od dłużnika kwotę 2.400 zł. Trudno zatem uznać, aby powyższe orzeczenie zostało wydane przy przekazaniu sprawy w trybie art. 773[1] § 3 k.p.c. Jakkolwiek praktykę wydawania takich postanowień przy wszczęciu postępowania egzekucyjnego uznać należy za nieprawidłową, jednakże nie mają one większego znaczenia jak tylko techniczne. Nie rodzą zatem żadnych skutków prawnych. Skoro koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji ściąga się wraz z egzekwowanym roszczeniem, komornicy poprzez wydawanie orzeczeń w przedmiocie kosztów egzekucji przy pierwszej czynności, wstępnie określają wysokość tych kosztów. Z punktu widzenia art. 770 k.p.c. postanowienia tego rodzaju nie mają znaczenia i nie zwalniają z obowiązku ustalenia wszystkich kosztów postępowania egzekucyjnego przy

3

jego zakończeniu. Dopiero takie postanowienie, po jego uprawomocnieniu się, podlega wykonaniu bez potrzeby zaopatrywania go w klauzulę wykonalności (art. 770[1] k.p.c.).

Niezależnie od powyższego zaaprobować należy pogląd wierzyciela, że umorzenie

postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie wszystkich czynności egzekucyjnych,

które miały miejsce w jej toku, co wprost wynika z art. 826 k.p.c. Skutek ten następuje w

każdym wypadku umorzenia i obejmuje także postanowienia komornika dotyczące kosztów

egzekucji wydane podczas prowadzenia postępowania (uchwała Sądu Najwyższego z dnia

08.03.20J3 r., IIICZP1/13, OSNC 2013, nr 12, póż. 136). Jednakże każdorazowo umorzenie egzekucji rodzi konieczność ostatecznego rozliczenia jej kosztów, bo przecież postępowanie było prowadzone i w jego toku zostały poniesione koszty. Postanowienie w tym przedmiocie - jak każde tego typu przy zakończeniu egzekucji - powinno uwzględniać wszystkie koszty wierzyciela, w tym koszt jego zastępstwa przez profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniu egzekucyjnym, przy zastosowaniu kryterium celowości wszczęcia i przeprowadzenia egzekucji. Ocena ta winna być dokonywana na chwilę umorzenia sprawy. Zaś fakt, iż wcześniej na skutek zbiegu, o jakim mowa w art. 773[1] § 1 k.p.c. miało miejsce przekazanie sprawy innemu komornikowi do dalszego jej prowadzenia, nie rodzi żadnych konsekwencji z punktu widzenia zastosowania art. 770 k.p.c, albowiem nadal w sprawie prowadzona była jedna egzekucja.

Biorąc pod uwagę powyższe, konieczna jest zmiana zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie punktu 3 i 4 postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy H. G. z dnia 28 listopada 2013 r. i nakazanie temu Komornikowi wydania postanowienia w przedmiocie całości kosztów postępowania egzekucyjnego w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu Okręgowego zobowiązanie Komornika do wydania nowego postanowienia, a nie do uzupełnienia w trybie art. 351 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowienia z dnia 28 listopada 2013 r., w okolicznościach tej konkretnej sprawy wydaje się być bardziej przejrzyste, tym bardziej, że do umorzenia egzekucji doszło z powodu jej bezskuteczności.

Wobec tego Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c, uwzględniając zażalenie wierzyciela, orzekł jak w sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 770 kpc Na koszty złożyły się: opłata od skargi na czynności komornika 100 zł, opłata od zażalenia w kwocie 30 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym za I i II instancję (dwa razy po 60 złotych) - § 10 ust.1 pkt 8 i § 12 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych

oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.